

Synpunkter på Sveriges Strategirapport om social delaktighet från EAPN (European Anti Poverty Network) Sverige

---

Dialogen

Den öppna samordningsmetoden och dialog med berörda aktörer är en central del i den samlade Lissabonstrategin. Detta gäller i hög grad också arbetet med att på nationell nivå samla synpunkter och erfarenheter från frivilligorganisationerna inför framtagandet av handlingsplaner, strategirapporter och andra styrinstrument som ligger till grund för den sociala dimensionen i strategin.

Vi konstaterar att dialogen med organisationerna inför denna rapport knappast uppfyller måttet för att kallas dialog.

Organisationerna kallades, med mycket kort varsel, till ett informationsmöte den 8 april 2008 vilket i sig är en markering av hur litet värde departementet tillmäter en dialog med frivilligrörelsen.

På detta möte gjordes en mycket schematisk muntlig genomgång av vilka rubriker och vilket innehåll den kommande rapporten kommer att ha, därefter förväntades organisationerna bidra med synpunkter.

En verklig dialog förutsätter att det finns en möjlighet att i de egna organisationerna demokratiskt förankra synpunkterna som skall föras in i sammanhanget. Annat än randanmärkningar utifrån olika intressen bland organisationerna kan inte förväntas under ett möte som inte kunnat förberedas.

En uppmaning att - inom loppet av tre veckor – lämna skriftliga synpunkter mot bakgrund av den ytliga genomgång om vad rapporten ska innehålla som enda information, är ytterligare en markör av att departementet inte tagit till sig möjligheten av att aktivt samverka med andra aktörer i arbetet med Strategirapporten.

Eftersom dialogen inte bara är en svensk angelägenhet kommer EAPN-Sverige att fortsätta diskussionen med EU-kommissionen genom vår anslutning till EAPN-Europa.

Uppföljning och redovisning av tidigare rapporter

Enligt de gemensamma guide lines som EU tagit fram för arbetet med Strategirapporterna skall medlemsländerna redovisa hur arbetet genomförts och om satta mål har uppnåtts enligt tidigare handlingsplaner och strategirapporter.

Vi vill i detta sammanhang betona vikten av att en sådan uppföljning görs eftersom den bör ligga till grund för en ny Strategirapport. Om inte tidigare mål uppfyllts kan Strategirapporternas värde komma att urholkas om ingen analys sker av vad som genomförts och vad som återstår att göra.

Några områden som bör belysas och som vi särskilt vill lyfta fram är

- Den goda ekonomiska konjunkturen kommer inte alla till del. Den sociala sammanhållningen minskar och klyftorna ökar mellan de bäst och sämst ställda i Sverige.
- Barnfattigdomen minskar inte.
- Ungdomsarbetslösheten är fortsatt hög.
- Arbetslösheten är fortsatt hög bland människor som står långt från arbetsmarknaden. Sammantaget finns över en halv miljon människor i livssituationer som utestänger dem från arbetsmarknaden (Uppgiften från NTG – Socialt företagandes skrift ”Sociala företag i Sverige 2007”).
- Det finns stora grupper som lever på och under marginalen för fattigdom: Personer som är beroende av olika bidragssystem har fått sämre villkor. Studerande och pensionärer med enbart grundpension tillhör också grupper som har fått en sämre ekonomi.
- Tillgången på vård och behandling för människor med beroendeproblem har inte förbättrats.
- Barn vräks i lika stor omfattning som tidigare.
- Tillgången på bostäder för personer med dålig social förankring och ekonomiska problem har inte ökat.
- Antalet hemlösa har inte minskat.

Den kommande Strategirapporten

På mötet den 8 april angavs fyra referenspunkter som den kommande Strategirapporten ska bygga på:

1. Öka äldres möjlighet till social delaktighet
2. Minska utanförskapet hos unga
3. Minska ohälsan
4. Stärka grupper i särskilt utsatta situationer.

EAPN Sverige menar att dessa fyra punkter ska behandlas utifrån vetskapen om ökande klyftor och mindre social sammanhållning i Sverige. Att sätta alla i arbete är ett gott övergripande mål, men otillräckligt för att motverka en fortsatt negativ utveckling av den sociala sammanhållningen. I linje med Lissabonagendans sociala dimension bör denna därför förstärkas i den kommande Strategirapporten, jämfört med den tidigare.

Där bör finnas en strategi för ökad social integrering och inkludering med strukturella insatser som går långt utöver de punktinsatser som planeras för våldsutsatta kvinnor eller barn i familjer med missbruksproblem, för att nämna två exempel.

Barnfattigdomen i Sverige är, enligt tillgänglig statistik, 12 %. Av det följer att också deras föräldrar lever i fattigdom.

Avgörande faktorer för vuxnas fattigdom är arbetslöshet, sjukdom och att vara född i ett annat land än i Sverige. För att minska fattigdomen bland dem som av bland annat dessa skäl inte får tillträde till arbetsmarknaden föreslår EAPN

- Satsningar på "active inclusion" d v s åtgärder som stärker personer som står långt från arbetsmarknaden för att de ska få tillträde till den.
- Införa en minimum-inkomst som garanterar dem som är hänvisade till samhällets yttersta skyddsnät att inkomsten överstiger gränsen för fattigdom. Minimum-inkomsten måste ha en nivå som möjliggör ett värdigt liv och möjlighet till full delaktighet i samhället.

Sammanfattning och slutsatser

Eftersom många förhållanden för människor som lever i utsatta situationer inte bara stannat på status quo, utan försämrats, bör den kommande Strategirapporten ta sin utgångspunkt i de ambitioner och åtgärdsplaner som beskrivs i rapporten för perioden 2006-2008 och självkritiskt granska utfallet från dem.

Såväl mål som medel i dessa planer bör följas upp och att generella insatser som "Active Inclusion" och minimum-inkomster införs som nya centrala element i Strategirapporten.

För EAPN-Sverige

Sonja Wallbom
ordförande